

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

mevrouw M. B.

tegen

Gazet van Antwerpen

Met een brief van 7 februari 2007 dient advocate Annick Lemmens namens haar cliënte M. B. klacht in tegen Gazet van Antwerpen naar aanleiding van een artikel dat in de krant van 13 januari 2007 is gepubliceerd onder de titel 'Overall lag bloed, haar en huid'. De ombudsman van de Raad voor de Journalistiek heeft een kopie van de klachtbrief bezorgd aan de hoofdredacteur van Gazet van Antwerpen, die erop geantwoord heeft met brieven van 28 februari 2007 en 11 april 2007. Op 7 mei 2007 heeft klaagster daar nog een schriftelijke reactie op bezorgd.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft de zaak behandeld op 14 juni 2007. Klaagster heeft laten weten dat ze niet op de zitting aanwezig zou zijn en dat ze haar standpunt in de klachtbrief en haar brief van 7 mei 2007 had duidelijk gemaakt. Voor Gazet van Antwerpen verscheen advocaat Dirk Van Empten.

DE FEITEN

Klaagster leeft gescheiden van haar gewezen partner. Ze heeft met hem twee minderjarige kinderen van 9 en 11 jaar, die af en toe bij hun vader verblijven. In de vroege ochtend van 12 januari 2007 breekt brand uit in de woning van de vader, waar de twee kinderen van klaagster op dat ogenblik overnachten. De brand blijkt aangestoken te zijn door de vriendin van de vader, die een mislukte zelfmoordpoging heeft ondernomen. In een poging om brandbare stoffen aan zijn partner te ontnemen, geraakt de vader zwaar verbrand. De twee kinderen kunnen in veiligheid bij de burens worden gebracht.

Op 13 januari 2007 publiceert Gazet van Antwerpen een artikel over het gebeuren, onder de titel 'Overall lag bloed, haar en huid'. Het stuk is vooral gebaseerd op de getuigenis van de buurman, die de verbrande vader, diens vriendin en de twee kinderen heeft opgevangen. In het artikel worden de twee kinderen met hun voornaam genoemd.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klaagster voert aan dat derden haar hebben aangesproken naar aanleiding van wat ze gelezen hadden in Gazet van Antwerpen. Daaruit blijkt dat de kinderen, die beiden op dezelfde school zitten, herkend werden door klasgenoten en hun ouders. Daardoor werden zij in verband gebracht met de feiten, hoewel die zich elders hadden afgespeeld. De kinderen schaamden zich voor het gebeuren, en daarom was met hen afgesproken dat ze op school enkel zouden vertellen dat hun vader verbrand was, zonder verdere details te geven. Maar door het krantenartikel is de omgeving op de hoogte gekomen van de werkelijke toedracht. Volgens klaagster hebben haar kinderen onmiskenbaar schade opgelopen, en is dat het gevolg van het feit dat ze in het artikel met naam zijn genoemd. Klaagster gaat voorts niet akkoord met het argument dat de situatie van haar kinderen vergeleken moet worden met die van andere minderjarigen, die wel met hun naam in de media zijn gekomen.

Hoofdredacteur Rademakers en advocaat Van Empten betogen dat de berichtgeving van *Gazet van Antwerpen* volledig conform is met de Richtlijn over de omgang van de pers met slachtoffers, die de Raad voor de Journalistiek in 2003 heeft uitgevaardigd. Berichtgeving over de kinderen was verantwoord, gelet op hun aanwezigheid bij de brand. De krant heeft enkel de voornaam van de kinderen vermeld, en de gemeente waar de feiten zich hebben voorgedaan. Hoewel andere media misschien niet de naam van de kinderen vernoemden, hebben zij soms meer details gegeven, zoals een adres en de eerste letter van de familienaam. Dat de familie en de burens de betrokkenen herkennen, is het gevolg van de ernst van de feiten en is niet veroorzaakt door het noemen van de naam van de kinderen in *Gazet van Antwerpen*. Volgens *Gazet van Antwerpen* is het gebruikelijk dat kinderen als slachtoffer in de media met hun voornaam in de media worden aangeduid, zoals dat het geval is met Ann en Eefje, Julie en Melissa enzovoort. In vergelijking met de berichtgeving van sommige andere media, is de verslaggeving van *Gazet van Antwerpen* vrij sober gebleven en is er geen inbreuk gepleegd op de privacy van de kinderen.

BESLISSING

Het respect voor de privacy is een basisbeginsel van de journalistieke beroepsethiek. Enkel als er daarvoor journalistieke redenen kunnen worden aangevoerd, kunnen gegevens uit het privéleven in de openbaarheid worden gebracht.

‘De uitgevers, de hoofdredacteuren en journalisten moeten de individuele waardigheid en privacy respecteren; zij moeten iedere ongeoorloofde inmenging in persoonlijke pijn en smart vermijden, tenzij overwegingen i.v.m. de persvrijheid (...) dit noodzakelijk maken’ (*Artikel 4 van de Code van journalistieke beginselen, 1982*).

‘De pers is terughoudend bij het publiceren van namen en identiteitsgegevens en bij het maken en verspreiden van foto’s of beelden van slachtoffers van ongevallen, rampspoed of misdrijven’ (*Richtlijn van de Raad voor de Journalistiek over de omgang van de pers met slachtoffers, 11 november 2003*).

In de berichtgeving van *Gazet van Antwerpen* is weliswaar niet de volledige naam van de kinderen van klagster vermeld, maar enkel hun voornaam. Toch heeft het bekendmaken van dit gegeven, samen met een aantal details over de feiten en de plaats waar ze zich hebben afgespeeld, voor gevolg dat de kinderen voor hun omgeving herkenbaar kunnen zijn. Minderjarige kinderen, die het slachtoffer zijn geweest van ernstige feiten, zijn extra kwetsbaar voor de kwalijke gevolgen van de berichtgeving erover. De pers dient bij het geven van de naam van minderjarigen dan ook een bijzondere terughoudendheid aan de dag te leggen en dient een afweging te maken tussen de relevantie en het belang dat het publiek heeft bij een volledige openbaarmaking enerzijds en het belang van de kinderen op bescherming van hun privésfeer anderzijds. In het concrete geval weegt het belang van de kinderen zwaarder door, omdat het bekendmaken van hun voornaam niet nodig was voor de berichtgeving over de feiten en er geen extra informatie aan toevoegt.

Gazet van Antwerpen vergelijkt zijn berichtgeving ten onrechte met de berichtgeving over andere minderjarigen, die wel met hun naam in de media zijn gekomen. In dit laatste geval betreft het echter minderjarige slachtoffers, van wie de naam openbaar gemaakt is en ruim verspreid is in het kader van de opsporing van vermiste kinderen. Daarvan is bij de kinderen van klagster geen sprake.

Dat ook andere media onnodig privégegevens over de betrokkenen in hun berichtgeving opgenomen zouden hebben, kan voor *Gazet van Antwerpen* geen verontschuldiging zijn om

zélf niet de nodige terughoudendheid aan de dag te leggen. De klacht is echter enkel tegen Gazet van Antwerpen gericht.

Daarom is de Raad voor Journalistiek van oordeel:
De klacht is gegrond.

Brussel, 13 september 2007